

Exedræ Ecclesiasticæ Sive Concionvm Moralium ... t. ...

In Dominicas totius anni

Schrötter, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1688

LIII. In Domin. XXIV. Post Pentec. Parebit signum Filii hominis in cælo, & tunc plangent omnes tribus terræ, & videbunt filium hominis venientem in nubibus cœli - Matth. 24. Arg. Aspectus Judicis ...

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56320](#)

Ne itaque serò stultitiam nostram
cum præfatis insipientibus apud Sa-
pientem addactis def̄oremus audia-
mus, & acquiescamus Apostolo; uta-
mur hoc mundo, tanquam non uta-
mur, abiiciamus opera tenebrarum,

induamus arma lucis, & dum tempus
est operemur bonum ad omnes, max-
ime autem ad domesticos fidei. Quod
nobis elargiatur Jesus Christus
Deus, & Dominus noster.
Amen.

CONCILIO LIII.

IN DOMINICA XXIV. POST PENT.

Parebit signum Filii hominis in cœlo, & tunc plangent
omnes tribus terræ, & videbunt Filium hominis
venientem in nubibus cœli. Matth. 24.

ARGUMENTUM.

Aspectus judicis impiis gehenna ignis.

I Dulcissime mi Je-
su, ô unicum, sum-
mumque animæ
solatium, ô
ultimum, ac se-
cundissimum in necel-
situdinibus meis a sylum. Quid audio?
quibus percellor nunciis? Parebit sig-
num Filii hominis in cœlo, & tunc plan-
gent omnes tribus terræ. Tunc ubi Ar-
ea, & Arcus fœderis exorietur; tunc
cum Lignum Vitæ exhibebitur; tunc
ubi descederit desiderium collum
æternorum, ferient pectora, singul-
tibusque inenarrabilibus æra com-
plebunt omnes fines terræ. Quid istud?
Itanè Crux tua sancta illo articulo
contra nos arietabit? Itanè Lignum
Vitæ fructum mortiferum protrudet?
Itanè Arcus Fœderis hactenus exar-
matus in nos torquebit jacula? Itanè

Arca salutis evadet cymba Acheron-
tica? Itanè spes nostræ ad Petram re-
fugium herinaceis, perinde ac scopu-
lum allisæ in spumas abibunt? Tunc
parebit signum &c. Parcite Auditores
mei, quod in præcepta Rhetorices
tam graviter in exordio sermonis mei
impingam. Matus magister metus est,
(quo ego in præsenti concutior,) Quintil.
malè ordinat castra, malè verba; loquor
ore Quintiliani. Ajo iterum resumpto
nonnihilum Spiritu: Itanè piissime Je-
su crux tua sancta futura est libra in
qua appendentur peccata mea? Itanè
framea pertransiens ad divisionem
corporis, & animæ? Itane ancho-
ra, qua demergamur; catapulta, qua
in abyssum gehennalis protrudamur
incendii? Tunc parebit. &c. O Crux
beatissima, quò dissfluet pretiosissimū
illud misericordiaæ oleum, quod distil-
labas?

labas? Quo abibunt unctiones illae ardentissimi amoris ac duleedinis in nostrorum vulnerum medelam institutæ? Ubi manebit Assessor meus Crucifixus in te? Ubi brachia expansa ad recipiendos omnes peccatores? Ubi caput ad dandum filio prodigo osculum, summo dilectionis indicio in illa inclinatum? Ubi pectus lancea reseratum, ad condendum asylum sperantibus in eum? Eheu nusquam latis deplorandam in pœnitentibus metamorphosim! Eheu terribilem omnium terribilissimam transformationem! Aderit equidem Christus, sed totus mutatus in crudelem, jam non Agnus sed Leo. Aderunt brachia jam non expansa in amplexum, sed extensa ad peccatorum interitum. Aderunt oculi, sed flammæ; lingua, sed instar gladii ex utravis parte acuti pectus, sed feris validissimis oppilatum. Non enim jam apparebit benignitas, ac humanitas Saluatoris nostri erudiens nos, sed iustitia ipsius vindicans iniquitates nostras. Hæc metamorphosis lachrymas plusquam Niobeas elicit; hoc spectaculum plusquam Meduseæ caput lapidescere faciet. Hic aspectus omni gehenna atrocious excruciat impios.

§. I.

Prosecutio Argumenti.

II. In argumentum propositionis meæ assumo psalmum quadragesimum nonum de decretorio hoc judicio decantatum. In eo enim palam adventus Judicis terribilis mentionem facit, dicens; Deus manifestè veniet, Deus noster,

Psal. 49. v. 5

& non silebit. Ignis in conspectu ejus exarseret, & in circuitu eius tempestas valida. q. d. Dominus, qui hactenus invisibiliter ad multos per gratiam deflexit, jam patentius veniet per potestatem, majestatemque suam. Non jam gratiarum suarum fluenta diffundet ad benevolentiam suam conrestandam; sed flamarum evomet incendia ad iniquos pessimandatos. Pergit iniibi, & testes advocandos adducit: Ad vocabit cælum desursum, & terram discerneret populum suum. Neque enim adversarius fratrum Sathanas duntaxat, sed & cœlites, & impii ipsi Ninivitæ adversum temet calculos damnationis proferent. Ibidem divisionem ovium ab hædis denuntiat: Congregate illi Sanctos ejus, nempe ad dexteram ipsius. Hisce decretum in impios sanctiendum subtexuit: Quare tu enarras iusticias meas, & assumis testamentum meum per os tuum. Qua fronte te fidelem, Christianum, te Catholicum nominare præsumplisti: Et tandem decumanum indignationis fluctum in eos devolvit: Existimasti iniquè quod ero tu similis, arguante, & statuam contra faciem tuam. Arbitratus & procul abesse tempus visitationis meæ, & ecce adesse festinant tempora ultionis. Thesaurizasti tibi iram in die iræ, vanissimoque commento illusus, sperabas te manus mæas evasurum. Sed ecce iam arguam te, & statuam contra faciem tuam,

Sciscitor hic ego, quidnam illud futurum sit quod Dominus in furore suo oppositus sit impiis? Quoniam objecto, seu spectaculo tragicœ scelestæ præfractaque percellet, capit?

An

Ib. v. 4.

Ib. v. 16.

Ib. v. 12.

An sathanæ, cuius sese manciparunt servitiis? Est profecto aspectus ejus tam horribilis, ut exanimandis impiis millies par sit. Sed adinveniet Themis divina omni Erebo terribilis, quod objicit. An peccati ingerer turpitudinem? Et ipsum sathanam ipso multo deformius, utpote quod ipsum ex Angelo lucis in principem tenebrarum deformavit. Et ita legunt LXX. Arguam te, & statuam contra faciem tuam peccata tua. Ut veluti alter Ezechiel ingrediaris templum cordis tui, & videoas abominationes pessimas; quas patrasti. Mirabilia, & horrenda sunt ista. Verum horribilis, tetriusque reformatum. Num forte gehennam ignibus sulphureis inflammamat obtrudet? Favet Chaldaeus: dum ita legit: Arguam, & ordinabo contra te iudicium gehenna. Videris o peccator os abyssi immensi, volumina flamarum emergentium, carnesque tuas lambentium. Videbis juratissimos hostes tuos accinctos uncis ignitis a te detrahendum. Videbis tormentorum locum ubi omnia sunt, quæ cruciant, nihil omnino quod refrigeret. Eheu spectaculum tragicum, ac formidandum! Verum & id nimis etiamnum blandum est, mallent scelesti inibi ustulari, quam in divino comparere tribunal. Quid igitur? Hidorus clarius legit: arguam te, & statuam me ante oculos tuos. Ego, inquit justus Judex, in indignatione mea tibi me ob oculos statuam; ego tibi monstrabo plagas propter te suscepitas; quæ ut olim exorabant veniam,

ita tunc provocabunt vindictam. Ego tibi exhibeo Gladium, quo prostratus est diabolus, sed strictum ad dilaniatam animam tuam. Ego tibi aspectabilem dabo faciem meam pro te spitis oblitas, conspurcatam, alapis contusam; sed jam contra te ingratum luccensam in furore meo. Egomet tibi in faciem exprobabo infidelitatem, impietatem, infanda tua; ostendamque quod me graviore criminum cruce, quam illa, in qua quondam pependeram affixisti. Gravior enim mihi peccatorum tuorum crux est, in qua invitus pendeo, quam illa in quam tui misertus concendi, mortem occisus. Arguam te & statuam me ante oculos tuos. Non jam amicum, sed hostem, non mitem sed crudelem; non jam Assertorem, sed Judicem, Testem, & Vindicem severissimum. Quoniam despexit in homine Deum, in infirmo salutem, in cruce vitam, in suppliciis medicinam, experiere in in homine Judicem, in infirmo fortem, in cruce ipsa mortem. Hoc, hoc futurum, quod impios omni gehenna tetrius, crudeliusque excruciat.

III. Ad id ipsum roborandum assumo textum alium ex eodem Psalte in hæc verba decantatum: *Nisi conversi fueritis gladium suum vibrabit, arcum suum tendit, & paravit illum.* Nisi irarum toxicæ, & intemperantiae sulphur evomueritis, nisi pri orem statum perosi meliori vita vos ocios redonaveritis, nisi à peccati sterilitate ad frugem vos receperitis, gladium suum in vos exercet vindicta Deus. Quæro rursus quis

*Ecclesiæ Christi
Si impiis gehenna ignis
Imb. L*

quis hic gladius? Numquid enim semel Dominus dextra armata intonuit? Numquid unam gentem in furore indignationis suæ demessuit? Numquid gladius ipsius in Moabitas, Amalecitas, Jebuseos, Amorhæos, Hereos non deservit? Quis iste Gladius? Audire Augustissimum Præsum Interpretem. Potest ipse Christus Iesus Dominicus Gladius intelligitis acutus, id est framea, quam non vibravit primo adventu; sed tanquam in vagina humanitatis abscondit, vibrabit eum in secundo adventu veniens iudicare vivos, & mortuos, quando in manifesto splendore claritatis sue, iustis lumine suo, & terrore impiis coruscabit. Nam in aliis exemplaribus pro eo, quod est, Gladium suū vibrabit, frameam suam splendificabit, positum est. Quo verbo convenientissime significatur, ultimus diuinæ claritatis adventus, tunc enim se ipso configit, qui hactenus per creaturas arma intonabat, tantoque vehementius, quanto Creator supereminent creaturæ.

IV. Ex Poetarum cerebello est. Cupidinem jaculis omnibus incalsum insumptis ad expugnenda cuiuspiam præcordia, semet in sagittam efformasse, atque ita in cor dilecti ejaculatum esse. Amplius præstítit Amor noster, Deus noster, quam vel tota communisci potuit antiquitas. Non satis illi erat multifaria beneficiorum tela in nos vibrasse, nisi una sese in arcu crucis, in jaculum stupenda metamorphosi transformasset, ut vel sic adamantina præcordia amoris sui cuspide adigeret.

Verum cum nec hoc amoris artifi-

cio quidpiam in plerisque eviceret, ut est amor Zelosus, & eo potentius furore succeditur, quanto intensius primum duellabat affectibus, semet iuframeam furoris, indignationisque transformabit Arcum suum terredit, &c. Ut omnem iram suam effundat, totus in Leonem, totus in Gorgonem, totus in Basiliscum transmutatur, us vel solo ipsiusmet intuiri nullies impius, ingratusque examinaretur, nullies nisi divina potentia ad grayiora reservaretur, in sipulum obrigesceret. Quanto enim diutius in patientia illos sustinuir, tanto truculentius injuriam suam ulciscetur. Vinum optimum Amorem dixeris, ex quo corrupto acetum fit acerbissimum.

V. Quod ut penitus præcordia vestra penitret, regustate quoties, quamque grayiter, vel hominum aspectu leveriore, vel umbra quapiam latentis Majestatis percussi sint mortales.

De Esther regina perhibent sacri codices: Ingressa stetit contra Regem, ubi residebat supra solium regni sui, indusus vestibus regis auroque fulges. Tali habitu viso corruit Regina, & colore in pallorem mutato lasum supra ancillam reclinavit caput. Erat Esther Regi Assuero ob eximiam pulchritudinem multo charissima, ita ut supra omnes mulieres eam adamaverit, & diademasuum posuerit super caput eius. Et ecce aspectu illius dilecti sui in majestatem aliquantulum augustiorem exasperato, prolapta est semianinis, nec ultra sui potens.

Ita vultum amantis, & amati sustinere Heroina non potuit; qua ergo extatione tu ò scelestè perferes faciem

*Christus d.
Gladius.
Aug. h. l.*

*Tabula de
Amore.*

*Esther deli-
quissimando
Esth. 15.*

in irati, & armati contra te Judicis.

*Zenobia fū
rōr nōbilis*

*Sabell. l. 7.
Emm. c. 7.*

VI. De Zenobia Palmiriorum Regina refert Sabellicus eam non minus forma, quam furore nobilem extitisse. Quam ut in necem civium effusam placaret filius Polycles his inter alia usus est verbis: *De irata matre diciturus si immotus, vix stare labore, genua se invicem tangunt, & ad singula corporis membra irata matris sevitia diffunditur.* Si filius dilectissimus tanto percellitur terrore corā matre sua peroratus, quis non si fieri posset cum figura Niobe in saxum induraretur, Numini irato rationem redditurus.

Vit. Aurel. lib. de Vita & moribus Imp. VII Meminit Aurelius Victor, quod Cæsar Augustus oculis seu fulgere terreret intuentes. Unde quidam illum alloquens, ac toto tremens corpore, oculos in terram demisit, & Imperatori miranti, ac rationem querenti, respondit. *Quia fulmen oculorum tuorum ferre non possum.* Si terror in tantum visus hominis clementis, quid faciet vultus Dei irascentis, & Judicis fulminantis?

Reg. 1.

VIII. Nec præterire quo casum extraordinarium in Rege Davide Calamo Scribæ velociter scribentis signatum, Nempe quod in adulta ætate, quantumvis pellibus vulpinis, zebelinisque duplicatis uteretur non potuerit calefieri. *Cumque operiretur vestibus non calefiebat.* Profecto David vel in illa ætate cadaver emortuum non erat, spiritu, sanguineque abundabat, nec tamen exæstuabat fomentis quibuscumque adhibitis, sed totis quandoque artibus contremiscebat. *Cumque operiretur &c.* Unde quæso tantum frigus membra illius

infederat?

Audite, & stupescite: Ex quo David Angelum trucidantē ob arrogatiā, fastumque suum populum conspererat, tam gelidus rigor eum incessit; ut nunquam posthac incaluerit. Ita Abulensis: *Ex timore, quo vidit Angelum perutientem timuit, & cecidit in terram, & in tantum deinde conturbatus est, quod usque ad mortem mansit in eo iste timor, & infrigidatio.* Jam vero si unus Angelus armatus tantopere perculit David, quem obsecro terrorem sentient impii videntes furore succensum in die novissimo Dominum ipsum, & depugnātem cum eo contra ipsos orbem terrarum? Si strages unius civitatis tantum ingeneravit timorem, quantum orbis universi ruina? An non mallent pati flammarum inferni, quam vultum Dei irati?

IX. Populus Israeliticus videns montem sinai sumantem in quem descendebat Dominus, timore percussus recessit procul ab eo, dixitque Moysi: *Loquere tu nobis, & audiemus, non loquatur nobis Dominus, ne forte moriamur.* Tanta populū inciserat formido ex præfentia Majestatis Dominicæ, non in furore, sed gratia se-
le demittentis, legemque suam promulgantis. *Non loquatur nobis Dominus.* Eheu, qua ratione impii sustinebunt ferientem, si Judæis arduum erat audire consolantem. Quomodo scelerum ultorem intueri poterunt, si illi nec scelerum conscientiam ferre valuerunt? Qui inquam ferent transgressores ferientem, si legem indicentem illi perferrre nequierunt? Qui bus conflictabantur doloribus, quos

Nnn eadem

*Exod. 20. v.
19.*

*Imaginis
Christi ter-
ror.*

eadem Dei Majestas non blanditiis, sed minis, non amoris indicio, sed vindice gladio, non ad salutem, sed ad interitum consecabitur?

*Raderus in
vind. & P.
Tanner in
mortib. Ill.*

X. P. Raderus noster ex Antonio Valthrino recenset, quospiam Christianorum in Peruviam ad populum etiamnum Ethnicum venisse, ibidemque alias inter merces suppellectilemque Dei sui Vindicis iconem exhibuisse. Quæ res cum hominum celebrata sermonibus, ad Regem delata fuisset, is institorem illum, suorum asseclarum manu, precibusque adductum efflagitat, quatenus Deum suum, (ita iconem illam vocitabat Barbarus) exhibere non gravetur. Paruit ille, sed ubi primum illam explicuit, illico Regi displicuit, ut non tam veneratio, quam confusionis gratia eructaret: *Hiccine Christianorum Deus, cuius auxilio terras nostras sibi reddidere vestigales Hispani?* Ita omnino regerebat ille. Tum hic. Homo, ut icon refert, ille fuit, morteque turpissima sublatus est, & mox exspuens in terram imaginem reddidit mercatori. Mitum dictu. Ut primum illam recepit, actum caput movere visa, oculos in regulum desigere, percellere, ut quotquot praesentes eum Rege aderant, una in terram provoluti tribus horis semianimes jacuerint, intem ad se reversus Princeps agnovit virtutem Crucifixi humana altiorem, penamque statuit in eos, qui deinceps Numen Christianorum blasphemare præsumerent, quod constructa Basilica subinde palam cultui subditorum venerandum proposuit.

Hic ego vos appello Auditores mei regitate, ac reflectite vos quælo, quan-

tus illo districti judicij die spretæ Majestatis stupor futurus? quantus terror offa concussurus, ubi jam non in imagine & umbra, sed in veritate, praesentia humana, ac divina, non jam motu levi capit is adumbrato, sed flammatibus oculis impios perceller? An non acerbius illis eventurum vultus Iudicis irati intueri, quam ipsam gehennam perpeti?

XI. Aflerter idem noster in ipso prope Lethi termino constitutus, miserandumque in modum tædio, ac pavore constrictus, cum veluti potentiae suæ immemor, barbarorum, effectorumque militum crudelitati sese obieciceret, verbulumque unicum detonuisse. Ego sum; subito tanquam fulmine quodam perstricti, proni cum perduelli antesignano suo Juda corrugerunt in terram. *Ceciderunt retrorsum.* Fugerunt rapacissimi accipitres similes, candidamque columbam, & prostravisse ad balatum Agni efferaffissimi Leones exanimati sunt. Quantum hoc prodigium? Explicat illud Dionysius Carthusianus, dicente Christum iis representatum ut Judicem, non secus atque in extremo judicio: Verba ipsius sunt: *Christus rultum suum ostendit in terrore, & Maiestate, egreditibus ex oculis eius igneis radiis, atque divino quodam fulgore in eis mirabiliter irradiante, & apparatu sui vultus exterruit, atque prostravit.* Addo & in verbis illis. Ego sum una eos intelligere fecit, qui iudicaturus sum vivos & mortuos. Quid igitur mirum, si ceciderunt retrorsum de sacrilegio quod patrabant, reddituri strictissimam rationem ex quo sciteS. Augustinus

*Cruce impi-
as percallit.*

Iohann. 18. v. 8

*Christus
qua voce
hostes.*

Dion. Cart. 48. in Lut.

gustinus: Quid indicaturus faciet. qui iudicandus hoc fecit? Quid regnaturus poterit qui moriturus hoc potuit? Vel ut loquitur S. Leo: *Quid iam poterit Maiestas eius iudicatura, cuius hoc potuit humilitas iudicanda? Quis ejus iram toleret, cuius & ipsa mansuetudo non potuit tolerari?* Tantus profecto tremendi iudicii futurus est terror, ut nemo mortalium ingenio quantumvis Angelico praeditus assequi ex aequo queat.

*Melach. 3. v.
Iudicij r. 1.
Hab. 3. v. 6.*

XII. Exclamo itaque cum Malachia Vate: *Quis poterit cogitare diem adventus eius, aut quis stabit ad videndum eum? Quis tanti animi, ac fiduciae, tam firmatus in basi gratiae, tam purus in conscientia, tam sublimis in sanctitate, ut urnis supremi Iudicis inconcussus assistat?* Quis stabit ad videndum eum? ad cuius astutantis oculi nictum defluunt gentes, terra dehiscit, montes liquantur, cœlum instar libri convolvitur, natura tabescit: *Aspergit, inquit Habacuc, iusto inflammatus furore, & dissolvit gentes.* Vel ut est apud LXX. *Liquefactæ sunt gentes.* Quis stabit ad videndum eum, qui tribus digitis portat orbem terrarum, cum volet succidet eum, jactabitque non lecus, ac in spheristerio pilam, ut in ludo paganicam, *Quis stabit ad videndum eum?* qui aufert spiritum principum; qui Gigantes Centimanolque Briareos spiritu oris sui examinat; qui nullum interficit potentes a seculo, extollentemque le vesanorum insaniam, ut vermiculum de lemita proterit, *Quis stabit ad videndum eum,* cuius pulvrem pedum lambunt Cherubini strati abjectique ante illam inexplicabilen-

majestatem; cujus electrum, ac flammeum essedum ad honoris pom-pam, justæque venerationis homagium comitantur Seraphini, humeris suis bajulant throni, ad cuius nutum empyreæ contremiscunt columnæ? *Quis stabit ad videndum eum?* si aurum mundum liquefcit ante oculos ipsius, fœnum aridum quomodo sustinebit? Si tremunt columnæ, quid facient tabulæ? Si Cedri quatuntur, quomodo virgulta inconcussa subsistent? *Quis stabit?*

XII. Audio in persona euangelii Inferni am præsciti votum à Jobo eructatum, mitior die ut nimirum eo articulo in profundo inferni, seu in fornacibus Avernali bus densam inter caliginem abscondatur: *Iob. 14. v. 13.* *Quis mihi hoc tribuat, ut in inferno protegas me, & abscondas me donec pertranseat furor tuus.* Eheu quale hoc votum? ubi mens ubi ratio? Nonne scis infernum incolatum esse omnium calamitosissimum; fornacem in qua flammæ vicacissimæ carnes impiorum depabulantur; Labyrinthum inexplicabilem tormentorum; Locum suppliciorum, in quo præter equuleos, ignes, sartagines, forcipes ignitas nihil videas; nihil gustes præter sulphur, & piccata flamarum volumina, nec quicquam olfacias, præter intolerandam cadaverum, teterimorumque sordium mephycim; nec audias, præter blasphemias, ejaculatus, tormenta, nec demum attristes quicquam præter ignem, & ignem; forcipes ac serpentes, cadaverum, ac demonum spectra? *Quid igitur opfas? quo tua collignant vota?* *Quis mihi hoc tribuat, ut inferno protegas me?*

Nnn 2. Itane

Itane infernus futur^o asylū? à facie iræ, ac furoris Domini? Itane in comparsatione hujus pœnae omnes inferni flammæ tibi rosæ & vermium, & serpentum morsus tibi oscula, asperima dæmonum flagella blanditiæ? inconditi infelicium præscitorum ejulatus symphonia? Ita revera est respondet os aureum: si quis est mente, aut sensu prædictus, is certe gehenna pœnam tolerare malit, quam coram adverso Deo stare. Mallet inferni cruciatus, dæmonum tetricimas facies; quam vultum irati Judicis intueri; mille fulminibus impeti, quam audire vocem Leonis rugientis. Nam ut ait Alpha SS. Patrum: Maius tormentum malis erit furorem vultus Domini tolerare, quam cruciatus infernales perpeti. Gestient à facie iræ, & indignationis Domini in cibano ignis ardeatis tumulari, quam incoram reprobari.

*S. Chrysost.
h. 10 in Ep. 2
aa Cor.*

Auguſt.

*Christi faci-
es aversa
horribilior
inferno
Matth 24:*

*Damnati
surponte
ituri ad in-
fernū*

XIV. Idcirco, ait de ipsis Hagiographus; Ibunt hi in supplicium eternum. Non dicit; rapientur rudentibus inferni, quemadmodum apostatrices angelicæ virtutes; aut absorbebit eos tellus, non secus, ac Core, Dathan, Abyron Drahomiram in arce prægensi alioisque; aut ligatis manibus ac pedibus mittent eos in camivum ignis ardantis, quo stilo alibi utitur; sed ibunt, current, volabunt in supplicium eternum, perinde ac si ultra discederent, pronaque voluntate eo migrarent.

Quæso quid eos pellicit ad ejusmodi cursum; cuius finis seu exitus tam funestus? Ad consolationes ad delicias sponte provolamus; à suppli- ciis, quantum possumus refugimus,

Quomodo itaque dicitur, ibunt hi in supplicium eternum. Mirandum sane non est, siquidem tantus erit pavor, terrorque à facie divini Judicis, ut minus eligant tormentum gehennam: perpeti, quam irati Judicis sustinere præsentiam. Minacem puto Iudicis vultum; scribit Celada, minitantem iras, fulgurantem ignes, fulminantem incendia ipsis feralibus flammis acriora. Tanta enim suffundentur ignominia in loco judicii ut ultro ruituri sint ad Tartara, qui nec millenis præceptis, nec tunsonibus, aut pressuris propelli poterant ad cœlestia.

*Celada in
Iud. c. 16.*

XV. In testem vobis sisto ex tota fulminatorum gente Apostamat, proditoremque impiissimum Judan, querite ex eodem, quid ipsum impulerit in laqueum? quid ad abyssum præcipitem egerit flamarum inextinguibilium? Audietis pro eo reponentem S. Patriarcham Laurentium Justinianum; Avertit faciem suam, ne cœlum, cœlorumque videret Dominum. Ne experiretur faciem Domini exprobantem, elegit Sathanam lœvientem. Maluit tolerare inferni tormenta, quam stare adversum Dominum, ac Magistrum suum offensum. Maluit ustulari citius, quam à Christo resurgentem redargui manifestius. Idem Iesus aliorum, leviorem reputant laninam satanæ lœvientis, quam Christi faciem intueri judicantis. Et idcirco, ibunt hi in supplicium eternum.

*Iudas curſa
ſuſpendit*

*Laur. Iust.
de Triumph
Christi*

Epilogus.

XVI. Audit hæc forsitan impius quispiam

Quispiam , sed collo obstipo , aure turda , fide emortua , & amentia haud vulgari , fallus sibi augur occinit : *Quod violentum non diuturnum.* Eavanescet ille aspectus tulgoris instar , nosque terrore solutos destituet. Ita dico sibi quispiam mendacia fingit.

Verum antistrophon regii vatis est:

Ioh.48.v.9 Laborabit in aeternum , & vivet adhuc in finem. Excruciabitur hac visione sibi impressa , aliisque in omne ævum suppliciis , millenis occumbet mortibus renascens in propriis tormentis , atque incendiis sibi Phœnix. Nam etsi in iœtu oculi resurgemus , unicoque prope immutabimur momento , non uno tamen , (quantumvis posset) versabit Judge æquissimus urnas. Et utur brevi intervallo scena totius districti judicij absolveretur , obversabitur nihilominus impiis æternum ob oculos fulminantis Numinis vultus ; resonabit echo illa Tartareis in speluncis millies & millies replicata: *Discedite à me Maledicti in ignem aeternum.* Manebit intimus in aratum fibris : *In aeternum abjecit Deus , nec opponet , ut complacitior sit adhuc.* Numera tot annos , quot calculari queunt arenæ in litore maris , quot folia in arboribus , quot gramina in campis , quot pili in animantibus , quot pennæ in volucribus , quot squammæ in piscibus. *Non opponet , ut complacitior sit adhuc.* Confice numerum , qui exarari possit in universo cœli ambitu in pœnis tuis. O quantus , quantus hic numerus ! *Non opponet , ut complacitior sit adhuc.* Desiles in iis tormentis iniquitates tuas , quoad terram omnem ad convexa usque cœlorum inundes. *Non opponet , ut complacitior sit*

adhuc. Laborabis in aeternum & vives in fine

XVII. Eheu viri cordati audite me , quis vestrum tam ferrei pectoris , cuius lensustam adamantinus , cuius ad tanta tonitrua cornon deficiat , spiritus non expalteat , vires non infringantur , cui sangvis non alget in venis , membra non latent in corpore , per ossa gelu frigidum non grastetur ? Terra terrore spectaculi concussa insolitis jaetabitur motibus , sidera præ stupore eluminabuntur , columnæ cœli contremiscant , fastigia montium æquabuntur , tota mundi machina collisa dissolvetur ; & peccator non amplius silice commovebitur ? ad tanta fulmina perinde atque ad catadupas obsurdescer ? vultum exacerbati Numinis impavidus sustinebit ? O verè insensatos , ô verè ferreos , qui ad foliorum quemvis motum Caini instar percelluntur , ad repentinam fistulæ æneæ laxationem obrigescunt , ad inconditum clamorem consternantur animis , & ad Leonis rugitum , ad fulmina Omnipotens , ad collisionem montium , ad Tartarea incendia non percelluntur !

Matth. 24.

XVIII. Subdit tamen sacer textus : *Tunc plangent omnes tribus terra.* Tunc laxabunt pectus ad suspiria , os ad lamēta , oculos ad lachrimas , cum viderint voluptates suas in tormenta , delicias in supplicia , honores in opprobria , odorē in fœtorē , canticū in gemitum consum. Tunc volent cinere caput conspergere , immitti premere membra cilio , in terga sœvire flagellis , pectus diffindere clamoribus , quando Agnus mansuetissimus tandem quam

quam Lex tua raptis occurret catulis, quum suum jam vibraturus erit gladium, quum Alpium instar super eos devolvetur; eosque conteret. Tunc plangent singulisque nec quicquam profuturis reboabunt, cum publice profiteri cogentur peccata sua coram summo Sacerdote Christo, orbeque universo, quae modò Sacerdotis ipius vicarii auribus concedere refragabantur; cum in satisfactionem pro peccatis injungetur jejunium perpetuum, sempiternal corpionum flagella, afflictiones corporis, & animæ, in cibano Cocyti inexplicabiles; cum jam non expeditent amplius, sed constrinquentur quasi in manipulos in peccatis suis, ligatisque manibus proflcientur in tenebras exteriore. Tunc plangent, & ad pœnitentiae aylum sole recipere contendent; quum conclamata, desperataque erunt omnia. *Tunc plangent omnes Tribus terræ.*

Ne id eveniat damno nostro nunquam reparabili mihi met miserimo peccatori, jam nunc cor, manusque sustollo, jam nunc ô Judex vivorum, ac mortuorum tuam misericordiam exoraturus, prono corpore, animoque advolvor. Jam nunc tibi ut summo Pontifici peccata mea in amaritudine

animæ meæ confiteor, eaque tuis conterenda pedibus supplanto; & ab hoc momento illa repudio, ejuro, ac irrevocabili ab iis divortio me sejungo.

Id unum duntaxat à te per pretia meæ redemptionis exacte exoro: *Ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripias me.* *Quis enim novit potestatem tuæ dinumerare, ne dicam sustinere?* *Quis intrepido, ac irretorto oculo vel aversum tuum incueri vultum?* *Quis tonitruum illud vocis tuæ inaudire?* *Discedite à me.* Itaque prius quam furor iræ tuæ comprehendat me, priusquam fulmina iudiciorum tuorum in me detinent, priusquam justissima loricatus indignatione in me insurgas, clamoribus meis aures commoda, & supplicis suspiria à pavidis effusa præcordiis benignus admittit.

Respic Domine Jesu lachrymas meas, exaudi gemitus, ac suspiria, & praesta ut obtenta hic peccatorum meorum venia, ad dexteram tuam constitutus inveniri merear, exoptatissimaque illa provocari invitatione: *Venite benedicti Patris mei, possidete præparatum vobis regnum à constitutione mundi.*

Fiat id Christe mi redemptor auxilio, ac gratiâ tuâ,
Amen.

FINIS TOMI PRIMI:

